

Nawozy naturalne pomagają przy monokulturze

Autor: Beata Kozłowska

Data: 7 listopada 2016

Coraz częściej prawidłowe zmianowanie zastępuje monokultura. Skutki takiej uprawy mogą złagodzić nawozy naturalne!

Wszyscy rolnicy wiedzą, że w prawidłowym zmianowaniu udział zbóż powinien wynosić ok. 60%. Natomiast udział roślin bobowatych i strączkowych nie powinien przekraczać 20%, koniczyny z trawami 25%, a ziemniaków i buraków 25%.

– Utrzymywanie takiego zróżnicowania gatunków w strukturze zasiewów byłoby oczywiście idealne, jednak w praktyce jest rzadko spotykane – mówi Katarzyna Bryk, główny specjalista ds. produkcji rolniczej [Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego](#) w Bratoszewicach. – Gospodarstwa się specjalizują w określonej uprawie i z tego powodu prawidłowe zmianowanie zastępuje monokultura.

W Polsce z roku na rok obserwuje się w zasiewach wzrost udziału zbóż oraz zwiększenie udziału rzepaku. **Spada zarazem udział pozostałych upraw.**

Jedną z roślin uprawianych często w monokulturze jest kukurydza na ziarno.

– Najczęściej w monokulturze uprawiane są: pszenica, [żyto](#), jęczmień i kukurydza na ziarno – informuje nas pani ekspert. – Jakie są skutki? Przede wszystkim uprawa tego samego gatunku po sobie przez dłuższy okres powoduje **zwiększenie porażenia roślin przez choroby, szkodniki i chwasty**. Oczywiście, każdy rolnik walczy ze szkodnikami, chorobami i chwastami, więc przy uprawie w monokulturze musi się liczyć z tym, że produkcja będzie droższa.

Rolnicy sami mogą zaobserwować, że monokultura wpływa niekorzystnie również na glebę, powodując jej degradację. **W efekcie spadają plony roślin.**

– Obserwujemy też wzrost zanieczyszczenia wód pozostałościami pestycydów i wymywanych składników pokarmowych, głównie azotu – dodaje Katarzyna Bryk. – Jest to niekorzystne ze względu na wyższy, niż zazwyczaj, poziom nawożenia mineralnego i intensywność chemicznej ochrony roślin.

Jedną z metod łagodzenia skutków monokultury jest urozmaicenie gatunków roślin na danym stanowisku. Jak mówią eksperci, wprowadzenie do [uprawy](#) co najmniej na jeden rok poplonów, międzyplonów i wsiewek poplonowych – szczególnie w przypadku pszenicy ozimej, jęczmienia oraz pszenżyta – zawsze poprawia stanowisko i przeciwdziała zmęczeniu gleby monokulturą. **Oprócz rotacji roślin, szczególnie na glebach lżejszych, wskazane jest, minimum co 3–4 lata,**

przyorywanie słomy lub [nawozy](#) naturalne (nawożenie obornikiem lub gnojowicą – co trzeba zrobić najpóźniej do 30 listopada, a na terenach OSN (obszary szczególnie narażone) termin jest krótszy i upływa 15 listopada).

Zobacz też:

- [Ostatni miesiąc na nawozy naturalne](#)
- [Kukurydza: naturalne nawożenie](#)